

PROBLEMATIKA UDĚLENÍ OPRAVNĚNÍ K POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB SUBJEKTŮ – „OČNÍCH OPTIK“

Definice obsahové náplně živnosti OČNÍ OPTIKA

Ve smyslu přílohy č. 2 nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů, je obsahová náplň živnosti oční optika definována jako:

„Individuální zhotovení, výdej a opravy korekčních očních pomůcek, zjištění polohy zornic, inklinace a prohnutí brýlového středu a dalších parametrů potřebných ke zhotovení korekční pomůcky určené do dálky, na čtení nebo jinou pracovní vzdálenost. Měření a vyhodnocení parametrů hlavy potřebných ke zhotovení korekčních brýlí, případně jiných korekčních pomůcek, přepočítání lékařem nebo optometristou udané dioptrické hodnoty astigmatické korekce a výpočet změny korekce vzhledem k její konečné poloze před okem, přizpůsobení zhotovené korekční pomůcky rozměrům hlavy uživatele tak, aby splňovala funkční, hygienické, bezpečnostní a estetické požadavky. Podávání odborných informací o způsobu používání korekčních pomůcek a jejich údržbě, poradenství při výběru korekčních obrub, doporučení vhodných druhů a úprav brýlových čoček. V rámci živnosti lze provádět též prodej a opravy brýlových obrub, hromadně zhotovovaných korekčních očních pomůcek, slunečních a ochranných brýlí. Prodej příslušenství k brýlím, pomůcek a prostředků určených k údržbě, k ochraně korekčních očních pomůcek a ochranných prostředků zraku (například pouzdra na brýle, utěrky a kapaliny určené k čištění brýlových čoček).“

Ze stanovisek Ministerstva zdravotnictví ČR k výše uvedené definici vyplývá, že:

- ve výše citované příloze nařízení není uvedeno „**vyšetření a měření zraku**“, ani „**aplikace očních čoček**“, tuto činnost tedy **nelze provádět v režimu živnostenského zákona**, a to ani v případě, že se jedná o bezkontaktní vyšetření bez zásahu do oka;
- specializovaná **vyšetření refraktometrem/autorefraktometrem a aplikaci očních čoček** v rámci činnosti oční optiky **provádí OPTOMETRISTA**, nikoliv oční optik;
- oční optik** by mohl vyšetření refraktometrem provádět **pouze pod dohledem optometristy**, avšak bez vyhodnocení provedeného vyšetření, které spadá opět do kompetence optometristy nebo lékaře se specializovanou způsobilostí;
- Ministerstvo zdravotnictví ČR může očnímu optikovi, jenž absolvoval pomaturitní specializační studium v oboru optometrie, přiznat odbornou způsobilost optometristy.

V případě, že v oční optice budou prováděny jiné činnosti, než které vymezuje shora uvedené nařízení vlády č. 278/2008 Sb. (např. **vyšetření či měření zraku**), **pak je tyto činnosti možné vykonávat pouze s vydaným oprávněním k poskytování zdravotních služeb podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.**

Tyto činnosti **smí provádět pouze optometrista**, který je odborně způsobilý k samostatnému výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu v oboru optometrista, případně **oční lékař se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie.**

Specifikace odbornosti „optometrista“

Ustanovení § 11 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní

péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, uvádí:

- (1) Odborná způsobilost k výkonu povolání optometristy se získává absolvováním
 - a. akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu optometristů, nebo
 - b. akreditovaného bakalářského studijního oboru optometrie, pokud byl zahájen nejpozději ve školním roce 2005/2006.
- (2) Za výkon povolání optometristy se považuje činnost v rámci diagnostiky a korekce očních refrakčních vad a poradenství a aplikace kontaktních čoček.

Rozsah činnosti optometristy

Ustanovení § 10 vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, v platném znění, jež je prováděcím předpisem k výše citovanému zákonu č. 96/2004 Sb., **specifikuje rozsah činností optometristy.**

A. Optometrista bez odborného dohledu a bez indikace

- a) doporučuje vhodné druhy a úpravy brýlových čoček,
- b) provádí poradenskou službu v oblasti refrakčních vad, včetně druhů kontaktních čoček a jejich vhodného použití,
- c) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu,
- d) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

B. Optometrista bez odborného dohledu a bez indikace u osob starších 15 let věku

- a) vyšetřuje zrakové funkce a provádí metrická vyšetření refrakce oka, určuje refrakční vadu, provádí korekce a rozhoduje, zda ke korekci refrakční vady je vhodné použít dioptrické brýle, kontaktní čočky nebo speciální optické pomůcky, předepisuje je, zhotovuje je a opravuje je,
- b) vyšetřuje v oblasti předního segmentu oka pro potřeby korekce refrakčních vad,
- c) provádí poradenskou činnost v oblasti refrakčních vad,
- d) při podezření na oční onemocnění doporučuje pacientům vyšetření u lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie,
- e) aplikuje kontaktní čočky a předává je s poučením a doplňkovým sortimentem pacientům a provádí jejich následné kontroly.

C. Optometrista pod odborným dohledem očního lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie může provádět

- a) činnosti uvedené v odstavci B u osob mladších 15 let,
- b) vyšetření na oftalmologických diagnostických přístrojích; tato vyšetření však nehodnotí a nestanovuje diagnózu.

Ze shora uvedeného vyplývá, že pokud by ve zdravotnickém zařízení „typu oční optiky“ měly být prováděny:

- **činnosti definované vyhláškou č. 55/2011 Sb. pod bodem A. a B.** – mohou být vykonávány ve zdravotnickém zařízení **odborným optometristou**, způsobilým k samostatnému výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

- **činnost definovaná vyhláškou č. 55/2011 Sb. pod bodem C.** - může být vykonávána ve zdravotnickém zařízení **očním lékařem se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie** a optometrista by zde pracoval pod jeho odborným dohledem.
- **činnosti definované vyhláškou č. 55/2011 Sb. pod bodem A., B., i C.** - mohou být vykonávány ve zdravotnickém zařízení:
 - oftalmologem *nebo*
 - optometristou činnosti definované pod bodem A. a B. a oftalmolog činnosti definované pod bodem C.

Ostatní

Rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb uděluje příslušný krajský úřad dle místa poskytování zdravotních služeb. Pro Liberecký kraj je příslušným správním orgánem k udělení oprávnění Krajského úřadu Libereckého kraje, odbor zdravotnictví.

Požadavky na minimální technické a věcné vybavení schvalovaného zdravotnického zařízení předepisuje vyhláška č. **92/2012 Sb.**, o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů.

Požadavky na minimální personální zabezpečení schvalovaných zdravotních služeb předepisuje vyhláška č. **99/2012 Sb.**, o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů.

S Vašimi dotazy se obračejte na Bc. Martinu Lhotkovou, tel. 485 226 374, email: martina.lhotkova@kraj-lbc.cz

Vzory žádostí o vydání oprávnění k poskytování zdravotních služeb jsou dostupné na: <http://zdravotnictvi.kraj-lbc.cz/formulare>